

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERMEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van **Ds K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink**

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Ds K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Ds C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Ds D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Ds A. Ringnalda, Soerabaja; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie (tijdelijk):

Ds K. SCHILDER, Nassaulaan 12, Oegstgeest.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.

Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: En hij leidde hem tot Jezus! (Joh. 1:42 en 43a.) — Het Boek van de Week: Dr K. Dijk, Het Profetische Woord. — Vragen van Jongeren. — Zending en Evangelisatie: Jachin. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

UIT DE SCHRIFT

En hij leidde hem tot Jezus!

Deze vond eerst zijn broeder Simon, en zeide tot hem: wij hebben gevonden den Messias, hetwelk is overgezet zijnde de Christus. En hij leidde hem tot Jezus! Joh. 1:42 en 43a.

Ziet het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt!

Met dat woord had Johannes Jezus als Israëls Zaligmaker aangewezen aan zijn volgelingen.

Ziet het Lam Gods! Zoo had hij daarna nog eenmaal tot een tweetal jongeren gesproken.

En zij, dat hoorende en het nu ter harte nemend, waren Jezus nagevolgd.

En op het „Meester, waar woont Gij?” — hadden zij ten antwoord gekregen: Komt en ziet.

En toen waren zij met Jezus gegaan, en hadden zij gezien: de heerlijkheid van den Eéngeborene van den Vader. En hadden zij geloofd, dat Deze was de Zoon van God, dat Deze was de Koning Israëls.

Want juichend zijn zij heengegaan: wij hebben gevonden!

Wij hebben gevonden den Messias, den Belofte aan de vaderen. Ja, zij hadden gevonden de parel van groote waarde, den waren schat, en zij hadden reden, om blijde te zijn, maar ook drang, om anderen in die blijdschap te doen deelen.

Dat is toch naar den aard der blijdschap! Vooral ook naar den aard der geestelijke blijdschap, om anderen in het geluk te doen deelen.

Dat vermeerdert het geluk, de geestelijke vreugde. Neen, het vermindert niet het deel aan Christus en de genieting van Christus, als anderen Hem met ons deelen en met ons medegenieten.

Integendeel!

Met al de heiligen zullen wij pas begrijpen, welke de breedte en lengte, diepte en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat. Ef. 3:18.

Het is ook naar den aard der liefde, zoo die echt mag heeten.

Het is ook in den weg der dure roeping jegens hen, die God ons gaf. Voor wie ons na bestaan of naast ons wonen.

Andreas vond eerst zijn broeder Simon.

Ja, wat is natuurlijker, dan dat hij eerst zijn broeder vond.

O! Niets is natuurlijker, en toch....

Wordt het vaak gezien?

Wordt het door ons wel altijd betracht?

Of is onze natuur zoo bedorven, dat zelfs het natuurlijke ons vreemd en onnatuurlijk wordt?

Zijn er niet velen, die juist hierin hun nabestaanden vergeten?

Die wel het tijdelijk goede voor hen zoeken; daarover met hen spreken, maar niet voor hen zoeken, althans weinig met hen spreken over het eeuwig goed?

Andreas vindt zijn broeder Simon.

Hij zoekt hem dus, tot hij hem vond, en sprak toen met hem over het geestelijk goede, het eeuwig heil.

Hij prijst hem Jezus aan.

Hij stelt hem Jezus voor in Zijne heerlijkheid.

Jezus, in het gewaad der Heilige Schrift.

Hij noemt Hem den Messias, Hem, Dien Johannes het „Lam Gods” en den „Dooper met den Heiligen Geest” geheeten had.

Zóó kon Andreas spreken, van Jezus spreken, omdat hij de Schriften des Ouden Verbonds kende, en de Nieuwe Openbaring, die hem door Johannes was geschonken, daarnaast gelegd had. Schrift met Schrift vergelijkend, Gods getuigenis tot zijn betrachtting nemend, had hij licht gekregen in deze groote zaak.

Nu deed hij dat licht schijnen, opdat ook zijn broeder daarin wandelen mocht.

Waar hij met rijken zegen met Jezus verkeerd had, Hem aanschouwd, gehoord, genoten had, daar rustte hij niet voor ook zijn broeder dat heil zou smaken.

Hij leidde hem tot Jezus.

Toen pas was het hem genoeg, toen ook Simon Jezus zag, toen ook Simon in Jezus geloofde, toen ook Simon door Jezus aangenomen was, ook Simon een discipel van Jezus was geworden.

Van Andreas zegt de Heilige Schrift niet veel.

Hij spreekt dus noch in het Evangelie, noch door brieven veel tot ons.

Maar al was het maar dat ééne, dan is het — mits goed door ons verstaan — toch nog van groote betekenis.

Hij vond zijn broeder Simon!

En hij leidde hem tot Jezus!

A. S. D.

HET BOEK VAN DE WEEK

Schriftvragen.

Dr K. Dijk, Het Profetische Woord (De Leer der Inspiratie), Amsterdam, N.V. Dagblad en Drukkerij De Standaard, 1931.

Het is voor een bilijke beoordeeling van een boek noodig, zich af te vragen, wat de auteur ermee bedoeld heeft. Al blijkt in het boven vermelde boek de bedoeling van den schrijver niet uit een opzettelijk daartoe afgelegde verklaring, ze is toch wel duidelijk zoowel uit verschillende passages in het werk, als uit zijn wordingsgeschiedenis: Herant-artikelen, die, blijkbaar zonder strenge revisie, bijeengebracht zijn in boekvorm.

Het is het voornemen van den schrijver blijkbaar niet geweest, het Schriftvraagstuk op streng-wetenschappelijke wijze te behandelen. Ware dit het geval geweest, dan zou het hebben van twee (naar hun inhoud toch wel zeer verschillende) titels reeds veroordeeld zijn, temeer, waar ze geen van beide geheel en al op den inhoud kloppen. Dan zou het ook een leemte geacht moeten worden, dat het historisch gedeelte zegt te willen beginnen met het Jodendom, maar die belofte dan weer niet al te streng opgevat wil zien; immers, van het Jodendom zelf wordt allerminst een naar volledigheid strevend overzicht gegeven. En over het volk der openbaring, hetwelk vóór den tijd van het „Jodendom” den naam van Israël draagt, wordt zoo goed als geheel gezweven. Dan zou te praten zijn over handhaving van de termen als: historische inspiratie, profetische inspiratie, enz. Dan zou de indeeling van de stof hier en daar bedenking moeten ontmoeten; b.v. als de hoofdstukken over de „tegenstrijdigheden” der Schrift, en haar uitleggings-normen (die, blijkens den tekst, indertijd in „De Heraut” min of meer als aanhangsel bedoeld zijn) in het boek niet ondergebracht zijn in het leerstellig, doch in het praktisch gedeelte, en b.v. op één plan worden gebracht met hoofdstukken als: De H. S. en het persoonlijk leven (komen tot God, leven met God, wandel met God); deze 3 in zichzelf reeds bezwaarlijk te coördineren thema's dan weer gecoördineerd met onderwerpen als: Schrift en kerk, S. en belijdenis, S. en natuurlijk leven. En zoo ware er meer te noemen.

Deze kritiek zou echter onbillijk zijn; want het blijkt, dat de auteur bedoeld heeft, in populair vorm die dingen, die ten aanzien van de Schrift in den laatsten tijd onder ons vrijwel gemeene zekerheid gekregen hebben, bekend te maken. Daarin is de schrijver zeer goed geslaagd. Zijn stijl is helder, zijn betoog laat zich gemakkelijk volgen en aangenaam lezen; zijn trouw aan de gereformeerde gedachte is, enkele uitzonderingen (waarop ik nog wijzen zal) wezenlijk, en in elk geval altijd van harte bedoeld. Gaarne verklaar ik, dat het boek voor wie inzake het Schriftvraagstuk naar zijn onder ons thans bereikten staat van behandeling op heldere wijze voorlichting verlangt, hier over het algemeen ontvangt, wat hij zoekt.

Toch heb ik enkele bezwaren, die ik niet durf verzwijgen, nu ik tot een beoordeeling me heb te zetten.

Enkele „kleinigheden” vooropzettend, wijs ik erop, dat m.i. de auteur de artikelen nog even had moeten wijzigen, en ten deele anders rangschikken, toen hij ze bundelde. Hier en daar komen herhalingen voor, worden opmerkingen, vragen, die blijkbaar onder het schrijven voor het blad hem gesteld zijn, ook in het boek in denzelfden vorm ter sprake gebracht, zoodat lezers, die niet van de historie van het ontstaan van het boek op de hoogte zijn, den indruk krijgen, alsof de schrijver onder de voorbereiding van het boek reeds met lezers in correspondentie was. Enzovoort. Ook zou ik wel willen, dat de m.i. onjuiste gewoonte, om boven elk artikel in elk geval een bijbeltekst te plaatsen, nu maar eens afgeschaft werd. Zoo'n tekst heeft nog zin in leerstellige gedeelten, en praktische. Maar in het historisch deel hooren dergelijke Schriftplaatsen (puur als motto gegeven) niet thuis. Historiebeschrijving is wetenschappelijk werk; en de boven de daaronder vallende paragrafen geplaatste teksten hebben met deze wetenschappelijke beschrijving niets te maken; bovendien zijn ze vaak puur willekeurig gekozen. Die teksten staan daar eenzaam en verlaten boven menig kapittelje te droomen. Soms keeren ze terug in gewijzigden vorm: den éénen keer b.v. staat er: het profetische woord, dat zeer vast is, later: dat vaster is. Maar dat is nog geen ernstig bezwaar. Evenmin, als wanneer het verknippen en verbranden van de „rol” van Jeremia door den koning (Jer. 36) door het enkele feit, dat er een mes bij te pas kwam, wordt „overgebracht” op het hanteeren van „het scherpe ontleedmes der critiek”, die de Schrift „aan stukken snijdt”; hetgeen toch wel twee zeer ongelijksoortige „mes”-aanwendingen zijn. Mijn bezwaar tegen dergelijke redeneertrant is, dat alleen de goede verstander er tegen kan; de anderen worden erdoor bemoeilijkt in het recht verstaan der dingen.

Enkele andere, m.i. meer zakelijke bedenkingen, heb ik echter.

Hier en daar toch maakt het boek den indruk van te haastig geschreven te zijn. Haast is dikwijls onvermijdelijk, en lever een haastig mensch, dan een, die vanwege loutere rustigheid nooit iets geeft. Doch ook de haastige moet ons den indruk geven, dat hij voor zijn beweringen de gronden gewogen heeft.

In enkele gevallen krijg ik dien indruk niet.

Ik vind het vrij onaangenaam, hiervan rekenschap te moeten geven, want velen halen uit een enkele aanmerking dadelijk een totale afkeuring. Daarom stel ik nog eens voorop, dat het boek, gelijk het voor ons ligt, zeer veel goeds bevat, en hartelijk aanbevolen wordt.

Dat het mij evenwel toch niet een duidelijk specimen dunkt van wat de auteur geven kan, ligt m.i. hieraan, dat de schrijver te veel haast had, en zich daarom ook op gewichtige punten van enkele beweringen, die hij van anderen overnam, inzake nieuwere strijdsvragen, geen rekenschap heeft gegeven, eer hij ze met instemming en „hartelijke dankbaarheid” overnam.

De kracht van Dr Dijk lijkt mij te liggen in het weergeven van wat in de historie zich aftekende in de worsteling der geesten, en in het duidelijk markeeren van de essentiële vraagpunten, waarom het in een tot rust gekomen debat tenslotte gegaan is. Zoo b.v. als hij handelt over den praedestinatiestrijd in Dordt, en in zijn boek over het „eeuwig welbehagen”.

Natuurlijk is de auteur bekwaam genoeg, om, als hij den tijd ervoor neemt, de lijnen, die in het verleden getrokken zijn, door te trekken tot het strijdperk van de laatste tijden. Maar als hij den tijd zich er niet voor gunt, dan ziet men ook in dit boek herhaaldelijk, dat hij uit wat anderen over een bepaald nieuw vraagpuntje min of meer abrupt gepubliceerd hebben, iets overneemt met betuiging van volle instemming, terwijl men toch onder het lezen zich afvraagt: heeft de geachte auteur hier nu over nagedacht, en rijmt zich, wat hier staat, met zijn bewust aanvaarde gedachten?

Indien zulke vragen te vaak opkomen, dan maken ze wat kriebelig. Zoo word ik b.v. kriebelig, hetzij op mijzelf, hetzij op den schrijver — dat zal ervan afhangen, wie hier goed ziet — als hij op bl. 416 een citaat heeft overgenomen van iemand, die de (in later tijd weer opgekomen) vraag van den „menschenlijken factor” in de Schrift aansneet. In dit citaat — ik kom er heden toe — op terug — wordt, tenzij ik me vergis, niet veel anders gedaan, dan het vraagstuk, dat gesteld werd, in andere woorden wederom te stellen. Van oplossing, zelfs van verheldering van het probleem, is m.i. geen sprake. Als dan evenwel Dr Dijk, nadat hij het citaat afgedrukt heeft, uitroept: „Zoo beschouwd, wordt de Schrift ons steeds grooter wonder”, dan word ik heusch gemelijk. Op mezelf, als ik n.l. nu zóó dom ben, dat ik niets begrijp van het hier gegeven citaat — dat toch het volk, hetwelk „De Heraut” leest, als